Zemkopības ministrija

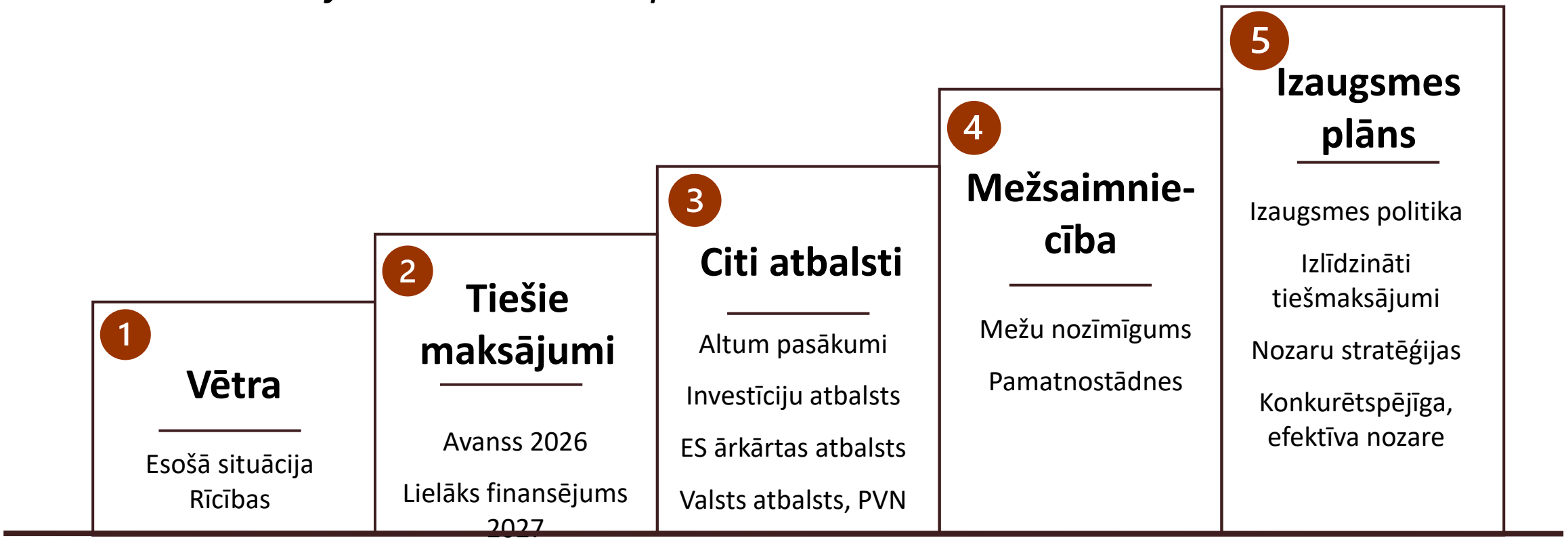
Sektora izaugsme un aktualitātes jaunā plānošanas perioda kontekstā

Uldis Augulis, zemkopības ministrs

Ludza, 2026. gada 28. augusts

Vēstījuma ceļš

No esošās situācijas līdz nākotnes plāniem

Pēc vētras svarīgākais – apzināt un fiksēt zaudējumus

- **Palielinājušās kaltēšanas izmaksas**: augsts nokrišņu daudzums, dārgāka gāze, šķelda
- **Smagāk skartas nenovāktās platības:** rapsis, kvieši, auzas, lini, āboliņš, zālāji
- **~50% platību vēl nenokultas**, temps pa reģioniem atšķiras
- **Applūduši lauki** un nestrādā meliorācija

- **Elektroapgāde un ģeneratori:** pārtraukta elektrība - lielākai daļai fermu, īpaši piena lopkopībā, nepieciešami 200-400 kW ģeneratori
- **Degviela:** problēmas ar DUS un degvielas uzkrājumiem
- **Bojāta infrastruktūra un glabātuves:** jumti, augļu/dārzeņu glabātuves, graudu elevatori u.c.

RĪCĪBA:

- **par nodarītajiem zaudējumiem ziņo LAD EPS**

  LAD elektroniskajā pieteikšanās sistēmā vai mobilajā lietotnē: *https://www.lad.gov.lv/lv/jaunums/ka-zinot-par-laikapstaklu-postijumiem-saimniecibas*

- **piedalies LLKC aptaujā**

  LLKC aptauja par saimniecības gatavību krīzes situācijai: *https://ej.uz/aptauja-vētra-2026*

Postījumu dēļ atbalstu nezaudēs – svarīgi savlaicīgi informēt LAD

KONSTATĒ POSTĪJUMUS

FIKSĒ UN ZIŅO LAD

2 NEDĒĻU LAIKĀ

Foto + situācijas apraksts LAD mobilajā lietotnē

ATBALSTS SAGLABĀJAS

Paredzētas atkāpes no atsevišķiem atbalsta nosacījumiem

ATKĀPES ATTIECAS UZ:

Biškopības un bioloģiskie zālājiem / tauriņziežiem

Ja pārmērīga mitruma dēļ nav nopļauti līdz 15.09. - **drīkst pļaut vēlāk**

Sēklaudzēšanas zālājiem un tauriņziežiem

Raža **jānovāc līdz 1.10.; ja tas nav iespējams**, atbalsts saglabājas

Sertificētu sēklu

Kartupeļi, labība, stiebrzāles, lopbarības augi: **ražas zudums vai neatbilstoša sēkla** – atbalsts saglabājas

Dārzeņiem

Applūšanas dēļ **ražu nav ekonomiski pamatoti novākt** – atbalsts saglabājas

4.EKO shēmu – saudzējoša lauksaimniecības prakse

Applūdušos ziemājus **drīkst pārsēt** – atbalsts saglabājas, ja **ģeomarķēti foto** (iesniegti LAD) apliecina minimālo augsnes apstrādi

Mazāk formalitāšu vētrā bojāto koku novākšanai

Kā rīkoties, novācot vētrā gāztus vai lauztus kokus?

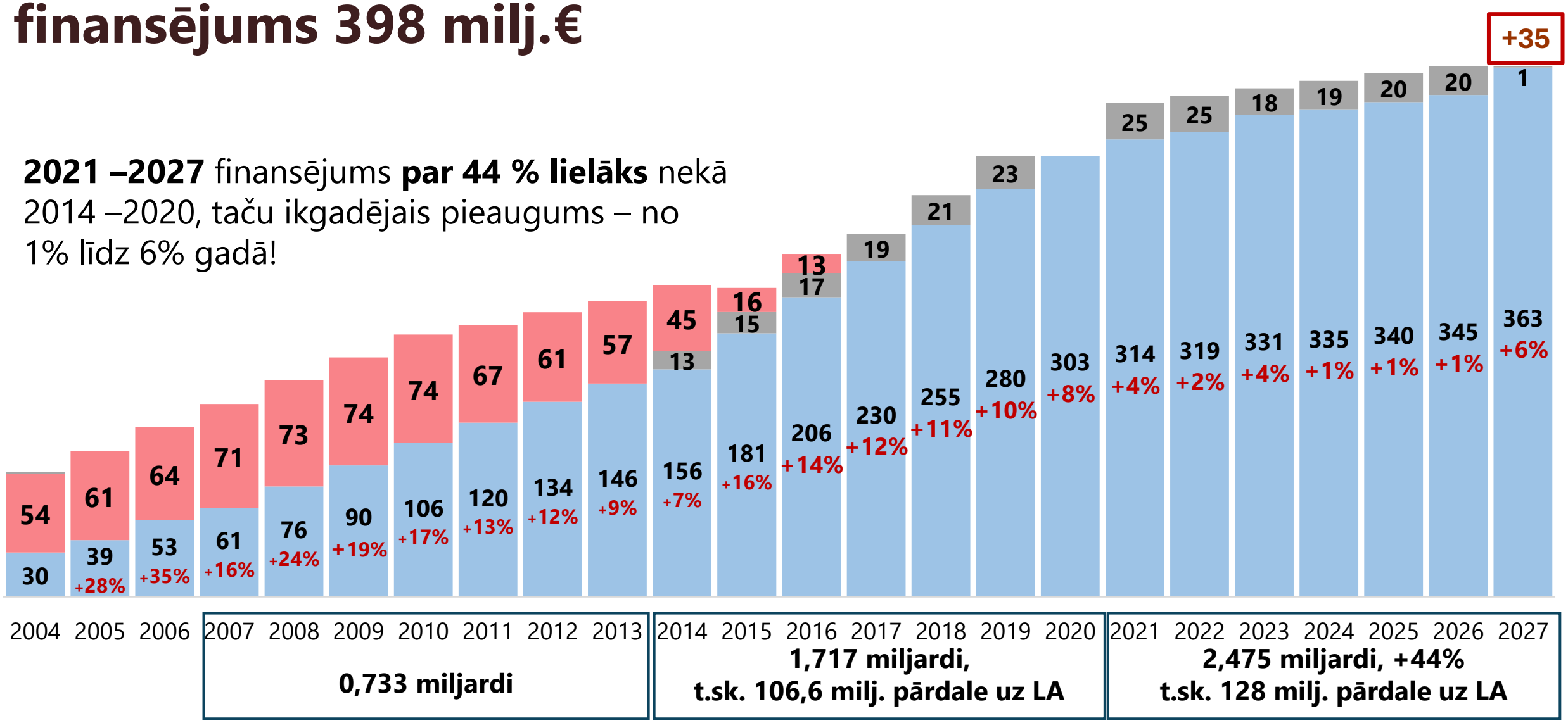

Ministru kabineta 2026. gada 18. augusta noteikumi Nr. 493 *"Grozījumi Ministru kabineta 2012. gada 2. maija noteikumos Nr. 309 "Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža""* (*MK noteikumi Nr. 493*)

2027. gadā tiešajiem maksājumiem – līdz šim lielākais finansējums 398 milj.€

2021 –2027 finansējums **par 44 % lielāks** nekā 2014 –2020, taču ikgadējais pieaugums – no 1% līdz 6% gadā!

Tiešie maksājumi: 2026. gadā – ātrāka naudas plūsma, 2027. gadā +35 milj. € lielākam atbalstam

2026. GADĀ

75% apmērā ISIP avansa izmaksa no **2026. gada 15. septembra** pretendentiem, kuriem ir pabeigtas atbilstības pārbaudes.
Avansa likme ~ 60€/ha vai 67,5€/ha (īpašiem apstākļiem)

2027. GADĀ lai mazinātu mēslošanas līdzekļu augsto cenu ietekmi:

+35 milj. €

EKO 1
«Atbalsts par videi un klimatam labvēlīgu lauksaimniecības praksi»
Likme: 30,1 → 47,9 €/ha

EKO 4
«Saudzējošā lauksaimniecības prakse»
Likme: 11,9 → 16,7 €/ha

EKO 5
«Precīzo tehnoloģiju izmantošana – šķidrmēsli, mēslojums, AAL»
Likme šķidrmēsliem: 21,7 → 47,9 €/ha
Likme ML un AAL: 14 → 22,3 €/ha

PROTEĪNAUGI
«Saistītais ienākumu atbalsts proteīnaugiem»
Likme: 139 → 139 €/ha (bez izmaiņām)

Likmes provizoriskas, faktiskās likmes būs atkarīgas no pieteiktajām plātībām

Austrumu pierobežas reģiona* lauksaimniekiem – īpaši nosacījumi *(ALTUM)*

Refinansēšanas aizdevumi

5 000 000 EUR
rezervēti uz vienu mēnesi

*Austrumu pierobežas reģions atbilst Ministru kabineta 2025.gada 20.janvāra rīkojumam Nr. 32 «Par Rīcības plānu Latvijas Austrumu pierobežas ekonomiskajai izaugsmei un drošības stiprināšanai 2025.–2027. gadam»

Aizdevumi apgrozāmajiem līdzekļiem un investīcijām

0% likme*

bez EURIBOR,
ja pieļauj valsts atbalsta regulējums

Attiecas uz uzņēmumiem novados, kuri saskaņā ar CSP datiem ir ar zemāko IKP uz vienu iedzīvotāju Latvijā un vienlaikus robežojas ar Latvijas un ES ārējo robežu – Krieviju vai Baltkrieviju. Piedāvājums būs spēkā jauniem aizdevumiem, kas pieteikti līdz 2027. gada 30. jūnijam, savukārt bezprocentu periods būs līdz 2029. gada sākumam.

Investīcijas saimniecību attīstībai un konkurētspējai 2026.gada 2.pusē

LA4.1.1. Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās konkurētspējai:

- Finansējuma atlikums mazām un vidējām saimniecībām
- Ietver ražas novākšanas tehniku mazām un vidējām saimniecībām
- Kārta indikatīvi novembrī, atbilstoši spēkā esošiem nosacījumiem

LA20 Sadarbība pārtikas īso piegāžu ķēžu darbības veicināšanai

- 8,4 milj. EUR – kopīgai infrastruktūrai
- 4 milj. EUR – produktu virzībai tirgū
  t.sk. **1,5 milj. EUR īpaši Latgalei**

LA5 Atbalsts ieguldījumiem mazajās lauku saimniecībās *(apgroz. līdz 15 000 EUR)*

- 4,6 milj. EUR

LA16 Atbalsts Eiropas Inovāciju partnerības darba grupu projektu īstenošanai

- **5 milj. EUR** – nozares līmeņa inovācijas
- **1 milj. EUR** - saimniecības līmeņa inovācijas

Neienesīgās investīcijas jeb devums videi

- **2,1 milj. EUR** - zālāju biotopu atjaunošana
- **3,3 milj. EUR** - mākslīgo mitrāju izveide ūdens kvalitātes uzlabošanai

LA6 Atbalsts gados jauniem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai

- 9,9 milj. EUR

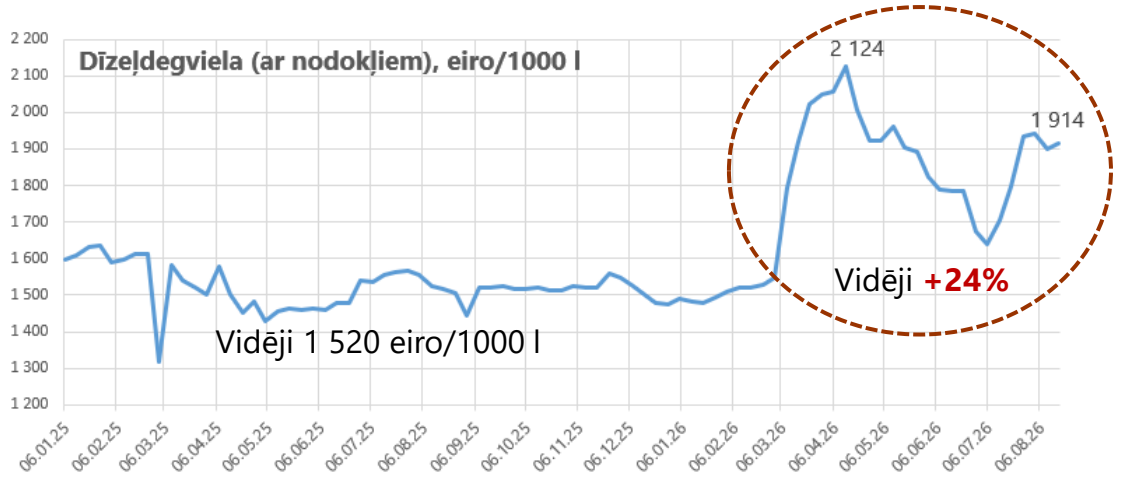
Latvijai piešķirti 5,5 milj. EUR ES ārkārtas atbalsts Tuvo Austrumu krīzes radīto ekonomisko seku mazināšanai

Maksājumi veicami līdz 2027. gada 28. februārim.

Ir tiesības piešķirt papildu valsts atbalstu.

Pašlaik tiek veikts darbs pie atbalsta piešķiršanas kārtības un nosacījumu izstrādes

Dīzeļdegvielas cenu dinamika (2025–2026)

Atbalsta mērķis ir visvairāk skartajās nozarēs vai par visvairāk skartajiem produktiem **kompensēt ekonomiskos zaudējumus lauksaimniekiem, kurus visvairāk skārusi Tuvo Austrumu krīzes ietekme uz lauku saimniecību izmaksām**, kas saistītas ar mēslošanas līdzekļu cenām, enerģijas (jo īpaši degvielas) cenām vai šiem abiem elementiem vienkopus.

Papildu valsts atbalsta 59 milj. EUR nozarei šogad – mērķis šo atbalsta līmeni saglabāt arī 2027. gadā un turpmāk

21,6 milj. EUR
Ciltsdarbs

14 milj. EUR
Kredītprocenti

Tiks izmaksāts pēc iespējas ātrāk

11,2 milj. EUR
Zinātne

5 milj. EUR
Apdrošināšana

4 milj. EUR
Selekcijas materiāls

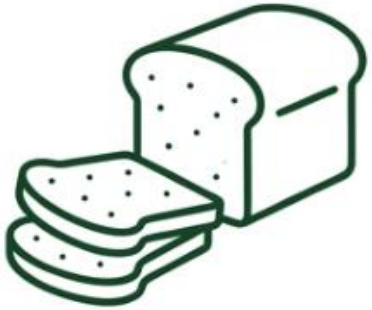

2 milj. EUR
Piens, augļi skolai

1,5 milj. EUR
Tirgus veicināšana

Samazinātā PVN 12% likme pārtikas pamatproduktiem

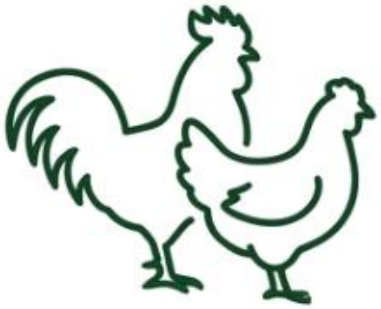
Maize

Piens

Olas

Mājputnu gaļa

Cenu samazinājums
21% → 12%
jūlijs

7,74 %

8,43 %

7,58 %

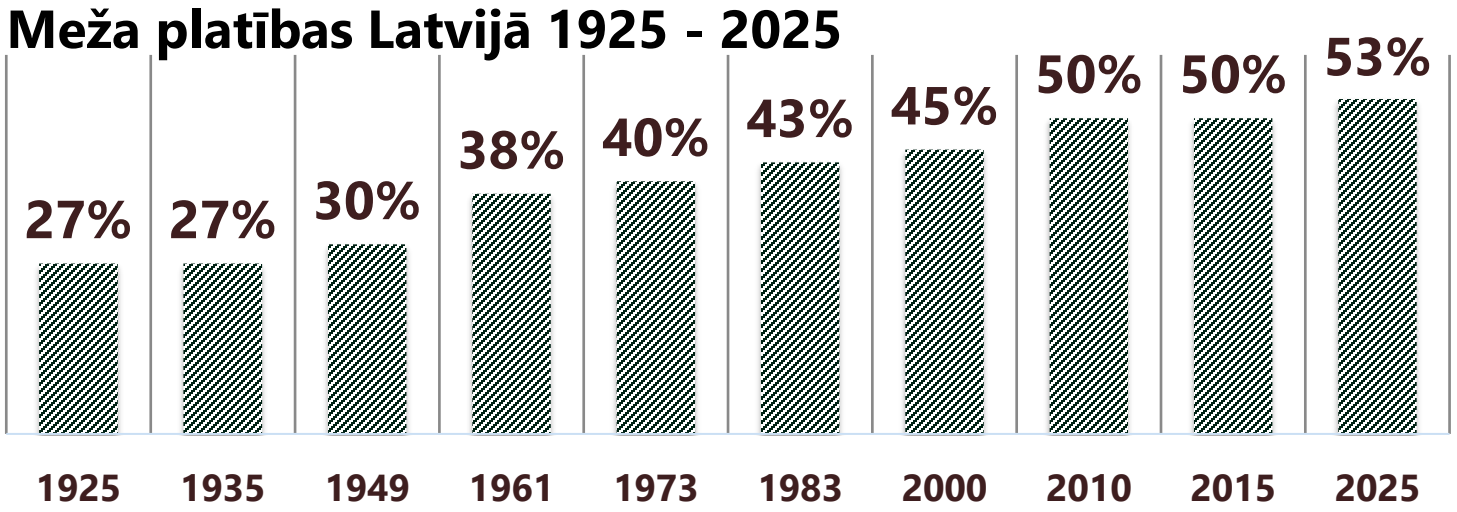
7,88 %

01.07.2026 – 30.06.2027

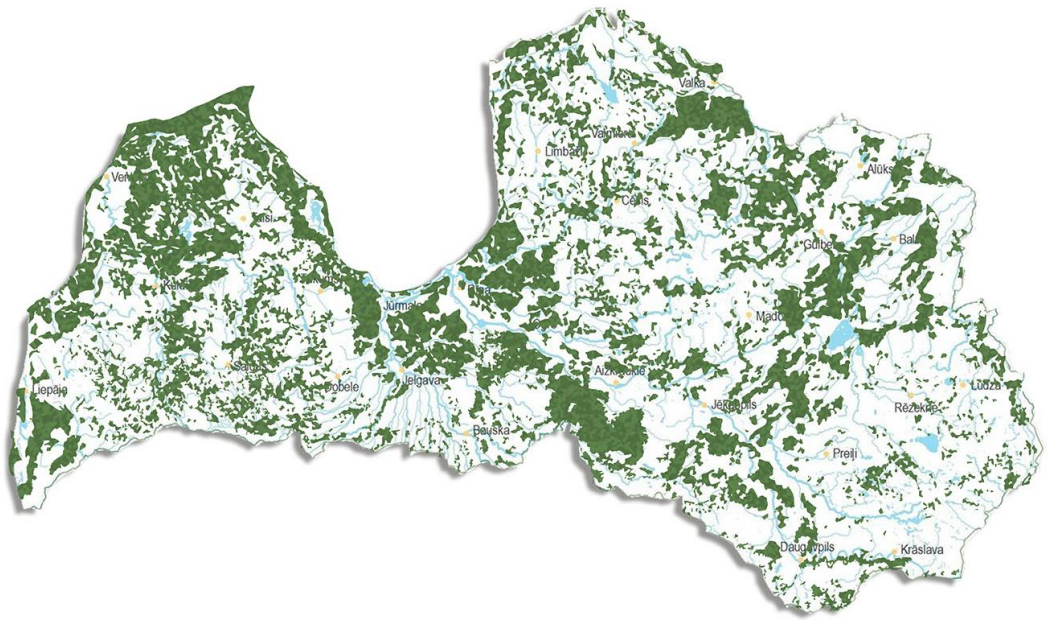
Samazinātā likme ieviesta uz noteiktu laiku.

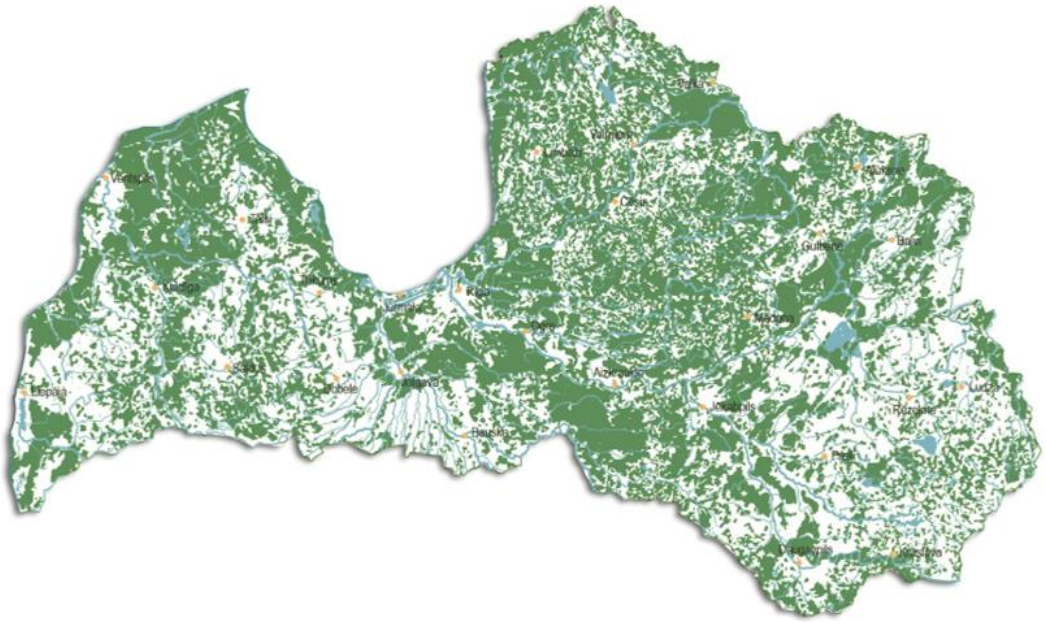
Meži klāj 51 % Latvijas teritorijas un rada būtisku pienesumu tautsaimniecībai

Meža un ar to saistītajās nozarēs strādā **74 000 cilvēki**, kas **rada ~ 10%** no Latvijas sabiedrības saražotās pievienotās vērtības

Latvija ir viena no mežiem bagātākajām valstīm Eiropā, jo Latvijā meži klāj **3,3** milj. ha teritorijas

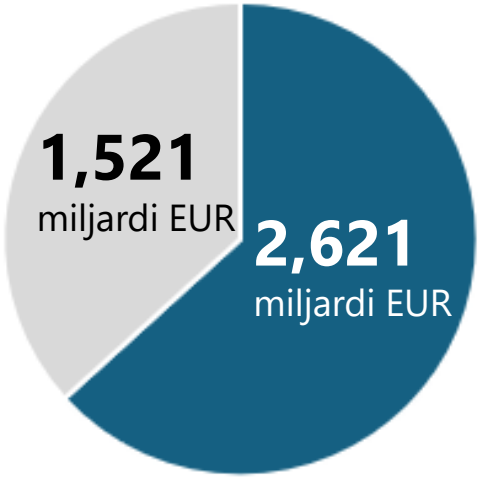

Meža pamatnostādņu mērķis

- ✓ Dokumenta mērķis ir **veicināt meža nozares**, kas ietver gan meža audzēšanu, gan tās gala rezultātu **efektīvu pielietošanu, attīstību**.
- ✓ Pamatnostādnēs ņemta vērā Latvijas ekonomiskā situācija, ko atspoguļo gan IKP uz iedzīvotāju, gan vidēja termiņa budžeta prognozes, un nepieciešamība **veicināt labklājību, balstoties uz vietējiem resursiem.**
- ✓ Ņemts vērā, ka eksistē citi stratēģiskās plānošanas dokumenti ar mežu saistītos aspektos, cenšoties **tos nedublēt.**

Nepieciešami 4,14 miljardi EUR izlīdzinātiem ES tiešmaksājumiem

- EK «iezīmētais» KLP finansējums = **2,621 miljardi EUR (63%)**
- Papildus nepieciešamais KLP finansējums

Kopā nepieciešami
4,14 miljardi EUR

Mērķis: pāriet no atbalsta politikas uz **izaugsmes politiku**

Lauksaimniecības izaugsmes plāns 2026 - 2036

STRATĒĢIJA
vīzija, mērķis

→

DARBĪBA
īstenošana

→

REZULTĀTS
izmērāms

Mērķa gads: 2036

Konkurētspējīga, noturīga, inovatīva un sadarbībā balstīta lauksaimniecība

VĒSTURISKS SOLIS. Nozares PIRMO REIZI pašas izstrādā savas attīstības stratēģiju

LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBA

SPĒKS RĪTDIENAS IZAUGSMEI

Zemkopības ministrija

IZMANTO SAVU POTENCIĀLU!

ZEME

TEHNOLOĢIJAS

KAPITĀLS

UZZINI VAIRĀK